

Budget för Knivsta pastorat 2024

Antagen av kyrkofullmäktige 2023-11-07

Innehåll

Förslag till kyrkoavgiftssats 2024.....	1
God ekonomisk hushållning	1
Församlingar och pastorat	1
Kyrkoavgiften, prognos för 2024 och kommande år.....	1
Personalkostnader.....	1
Personal inom den grundläggande uppgiften (gudstjänst, undervisning, diakoni och mission)	1
Begravningsverksamheten	2
S:ta Maria	2
Resultatbudget per verksamhet.....	4
Resultatbudget per kontogrupp.....	5
Investeringar.....	6
Kyrkoavgiften, prognos för kommande år	7
Treårsplan 2024 – 2026.....	10
Kassaflödesbudget.....	11
Balansbudget.....	12
Målsatt kapital.....	12
Begravningsverksamhetens särredovisning.....	13

Förslag till kyrkoavgiftssats 2024

Det föreliggande budgetförslaget baseras på en utdebitering av kyrkoavgift på 0,99 kr/skr, vilket är oförändrat jämfört med förra året. 10 öres ändring av uttaget skulle medföra ca 3 miljoner kr förändring av kyrkoavgiften.

God ekonomisk hushållning

Enligt kyrkoordningen ska varje pastorat ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. För att motsvara detta krav krävs inte bara att intäkterna motsvarar kostnaderna. Resultatet bör dessutom klara av att reellt konsolidera ekonomin, d.v.s. att efter det att effekten av inflation är borträknad stärka balansräkningen och förbättra soliditeten.

Församlingar och pastorat

Knivsta pastorat består av sex församlingar. Dock är pastoratet den enda ekonomiska enheten och ansvarar för att resurser av olika slag och i tillräcklig mängd finns till hands för att kunna genomföra den grundläggande uppgiften och övrigt som prioriteras. Kyrkorådet, som verkställande organ i pastoratet, ansvarar för att prioritera och samordna all ekonomi i syfte att uppnå bästa totala effekt av tillskjutna resurser. Således budgeteras de flesta kostnader inte på församlingsnivå. Svenska kyrkans regelverk föreskriver att Kyrkorådet har detta ansvar och medlen kan hanteras effektivare om ett hela pastoratets perspektiv anläggs. Detta hindrar inte att församlingarnas särart kan bevaras och ambitionen är även fortsättningsvis att i största möjliga utsträckning tillgodose önskemål om resurser från respektive församlingsråd och anställda med ansvar för verksamheten i församlingarna.

Kyrkoavgiften, prognos för 2024 och kommande år

Kyrkoavgifterna ser ut att ge ca 30,7 Mkr i intäkt till Knivsta pastorat 2024, efter avdrag för den inomkyrkliga ekonomiska utjämningen. Det kan jämföras med 27,9 Mkr 2023. Kyrkoavgiftsintäkten ökar alltså med 10%.

Personalkostnader

Personal står för cirka 60% av Svenska kyrkans kostnader, så även i Knivsta pastorat. De senaste årens inflation och räntehöjningar har ännu inte lett till några dramatiska löneökningar. För 2024 finns ett gällande kollektivavtal med en genomsnittlig löneökning på 3,3%. Personalkostnaderna har i denna budget beräknats öka med 3,5% jämfört med 2023.

Personal inom den grundläggande uppgiften (gudstjänst, undervisning, diakoni och mission)

Budgeten är beräknad på 1561 anställningsprocent inom den grundläggande uppgiften, varav 700 anställningsprocent präster (inklusive styrning och ledning) och 861 övriga. Motsvarande mått i budgeten för 2023 var 1486 varav 700 och 786.

Begravningsverksamheten

Knivsta pastorat är huvudman för begravningsverksamheten inom pastoratets geografiska område och får därmed del av en statlig begravningsavgift som betalas av alla som bor i pastoratet, även de som inte tillhör Svenska kyrkan. Länsstyrelsen har utsett ett begravningsombud som ska tillvarata de icke kyrkotillhörigas intresse och säkerställa att begravningsavgiften används till kostnader för begravningsverksamheten. Därmed finns ett behov av att särredovisa begravningsavgiften.

Begravningsavgiftens nivå är gemensam för alla kyrkans begravningshuvudmän i hela landet och pastoratet rekvirerar år från år det belopp som budgeteras för begravningsverksamheten för kommande år, justerat med föregående års över- eller underskott. Därför budgeteras en intäkt för begravningsavgiften som motsvarar kostnaderna. Pastoratets resultat påverkas alltså inte av begravningsverksamheten, men storleksordningen på intäkter och kostnader påverkas.

S:ta Maria

Förskola och skola

De senaste åren har det varit ett stort överskott av förskoleplatser i Knivsta kommun, vilket fått till följd att förskolan inte lyckas fylla tillgängliga platser. Personalstyrkan är sedan tidigare reducerad för att motsvara barnantalet. För 2024 budgeteras för 36 barn av 80 platser i S:ta Maria och 16 barn av 20 platser i Vassunda. Det är schemamässigt inte möjligt att dra ner personalen mer. Utifrån nuvarande barnantal budgeteras ett underskott om drygt 250 tkr, varav 200 tkr är interna kostnader och drygt 50 tkr minskar pastoratets totala resultat.

S:ta Maria skola beräknas ha 100 av 120 platser fyllda under 2024. Skolpengen höjdes med knappt 3% från 2022 till 2023, medan löneökningar och kostnadsökningar varit högre under 2023. Skolan beräknas 2024 ha ett resultat strax över noll, i det ingår drygt 300 tkr i interna kostnader, där skolan betalar för gemensam administration.

I budgetberäkningarna har förskolepengen och skolpengen räknats upp med 3,3% från 2023 till 2024, i linje med de avtalade löneökningarna. Slutligt besked från Knivsta kommun kommer först i slutet av december. Förutom bidragen till själva verksamheterna får pastoratet även lokalpeng som bokförs som en fastighetsintäkt.

Gruppboende och servicelägenheter

Gruppboendets fem platser är fyllda. Under 2023 har arbetstidsregler och scheman ändrats, vilket ger högre personalkostnader. Enligt gällande avtal med Knivsta kommun sker uppräknigen av gruppboendets intäkter utifrån tidigare års kostnadsökningar, inte beräknad framtida kostnadsökning. Det får till följd att 2024 års ersättning från kommunen ökar med 1,71% jämfört med 2023, vilket inte speglar de beräknade kostnadsökningarna.

En av sju möjliga servicelägenheter beräknas vara tagen i anspråk under 2024. Övriga möjliga servicelägenheter hyrs ut som bostadslägenheter. Ersättningen för servicelägenhet beräknas öka med 3,3%, i linje med löneökningarna. Den faktiska uppräknigen bestäms av omsorgsprisindex, OPI, för 2024 som publiceras i december.

Sammantaget budgeteras gruppboende och servicelägenheter minus knappt 600 tkr, där interna kostnader står för drygt 200 tkr. En internhyra till fastigheten tas ut genom att en del av verksamheternas kommunala bidrag bokförs som intäkt på fastigheten. På detta sätt behandlas LSS-verksamheterna likvärdigt med skola och förskola, där kommunen märker en del av bidragen som lokalpeng.

S:ta Maria Konferens AB

S:ta Maria Konferens AB omfattar skolköket samt extern uthyrning av cafédelen och gymnastiksalen i S:ta Maria. Detta bolag säljer mat och måltidstjänster till husets övriga verksamhetsgrenar och andra externa aktörer.

S:ta Maria Konferens AB är en egen juridisk person vars redovisning är separat från Knivsta pastorats. Dock är bolaget helägt och kontrollerat av pastoratet och bolagets resultat påverkar pastoratets genom möjlighet att hämta hem utdelning från bolaget eller omvänt ett behov av kapitaltillskott ifall resultatet skulle vara negativt.

Det låga barnantalet i förskolan har påverkat bolaget negativt, likaså de stora kostnadsökningarna på matvaror. Under 2023 har pastoratet lämnat 100 tkr i kapitaltillskott till bolaget. Bolagets resultat 2024 bedöms bli runt noll och det finns alltså risk att pastoratet behöver skjuta till kapital.

	Budget 2024	Utfall 2023 tom sep	Budget 2023	Utfall 2022
Kyrkoavgift (inkl. utjämning)	30 724	21 377	28 243	27 545
Grundläggande uppgift				
101 Verksamhetsgemensamt	-3638	-2080	-2490	-2492
110 Gudstjänster och kyrkliga handlingar	-5665	-4003	-5360	-4944
140 Undervisning - övergripande	0	0	0	-10
150 Undervisning - barn	-774	-439	-700	-636
160 Undervisning - ungdom	-169	-175	-340	-823
170 Undervisning - konfirmander	-913	-926	-1514	-1429
180 Undervisning - vuxna	-290	-199	-244	-175
210 Diakonal verksamhet (inklusive 211)	-1385	-919	-976	-1224
260 Mission (inklusive 261)	-489	-285	-431	-654
Summa Grundläggande uppgift	-13 322	-9026	-12 056	-12 387
Övrig kyrklig verksamhet				
310 Prost- och kontraktsverksamhet	-267	-10	-160	0
360 Serviceverksamheten (gravskötsel)	54	204	89	117
410 Skola, förskola, gruppboende, servicelgh	-804	1561	416	1451
Summa Övrig kyrklig verksamhet	-1017	1755	345	2320
Styrning och ledning				
510 Strategisk styrning (inkl 540, 570)	-805	-929	-1514	-1561
580 Verksamhetsledning	-1089	-457	-532	-432
Summa Styrning och ledning	-1894	-1386	-2046	-1993
Stödjande verksamhet				
610 Församlingsadm och verksamhetsstöd	-1371	-989	-1303	-1071
630 Gemensamma kostnader och adm	-1732	-2299	-3163	-1142
651 Fastigheter och lokaler - övergripande	-752	-569	-413	-268
660 Kyrkor och kapell	-4898	-1952	-4272	-4902
670 Kyrkor och församlingshem i gemensam byggnad (S:ta Birgittakyrkan)	-2170	-1608	-1522	-1650
680 Övriga fastigheter	-2146	-100	-2440	294
690 Finansiella poster	660	-16	-133	-66
Summa Stödjande verksamhet	-12 408	-8078	-13 245	-9 557
Begravningsverksamhet				
801 Verksamhetsgemensamt	10 761	7387	8294	8920
810 Administration och ledning	-3253	-1121	-1478	-3135
820 Gravsättning och kyrkogårdsskötsel	-4319	-2978	-4751	-3970
860 Fastigheter och mark	-3190	-2073	-2066	-1813
Summa Begravningsverksamhet	0	1215	0	0
Totalt resultat Knivsta pastorat	2083	6399	1241	3729

Konto- grupp	Kontogrupp, benämning	Budget 2024	Utfall 2023 tom sep	Budget 2023	Utfall 2022
	Intäkter				
31	Kyrko- och begravningsavgifter	41752	28930	36807	36128
32	Verksamhetsbidrag	28702	21094	26745	25343
34	Uthyrning	8815	6590	8738	8895
35	Fakturerade kostnader	1522	1053	1432	1434
36	Sidointäkter (serv-, deltagaravg mm)	729	615	679	726
39	Övriga intäkter (realisationsvinster)	0	168	0	0
	Summa intäkter	81 520	58 450	74 401	72 526
	Övriga kostnader				
40	Inköp av material och varor	-20	-15	0	-10
50	Lokalkostnader	-165	-148	-100	-91
51	Fastighetskostnader	-11906	-6522	-5541	-8055
52	Hyra av anläggningstillgångar	-872	-607	-751	-599
53	Energikostnader	-2737	-1374	-4776	-2034
54	Förbrukningsinventarier och -material	-4957	-2751	-4247	-4442
55	Reparation och underhåll	-257	-69	-242	-344
56	Kostnader för transportmedel	-263	-178	-223	-195
57	Frakter och transporter	-145	-108	-150	-117
58	Resekostnader	-476	-455	-1069	-757
59	Reklam och PR	-330	-193	-310	-586
60	Övriga verksamhetskostnader	-2254	-1522	-2581	-2483
61	Kontorsmateriel och trycksaker	-80	-60	-70	-35
62	Tele och post	-492	-321	-522	-590
63	Försäkringar och övriga riskkostnader	-582	-536	-648	-420
64	Förvaltningskostnader (revision)	-145	-78	-141	-150
65	Övriga externa tjänster	-2388	-1000	-2419	-1894
66	Inomkyrklig clearingkostnad	-239	-217	-150	-240
68	Inhyrd personal	-162	-87	-380	-196
69	Övriga externa kostnader	-915	-849	-820	-739
	Summa övriga kostnader	-29 384	-17 090	-25 139	-23 976
	Personalkostnader				
70	Löner	-30881	-21708	-30074	-28161
71	Arvoden	-273	-132	-227	-211
73	Kostnadsersättningar och förmåner	-39	-20	-43	-12
74	Pensionskostnader	-1736	-1493	-1816	-1678
75	Sociala och andra av enligt lag och avtal	-10199	-7019	-9647	-8934
76	Övriga personalkostnader	-1483	-956	-1115	-858
	Summa personalkostnader	-44 610	-31 328	-42 922	-39 853
78	Avskrivningar enligt plan	-5983	-3636	-4999	-4844
83-84	Räntor	540	3	-100	-125
	Totalt resultat Knivsta pastorat	2083	6399	1241	3729

Investeringar

Ordet investering har två betydelser. Mer allmänt betyder det ”satsning med förhoppning om framtida avkastning”, medan det inom redovisning även innefattar kostnader som fördelas genom att skrivas av under flera år. Begravningsverksamhetens avskrivningskostnader påverkar inte pastoratets resultat, men sänker likviditeten. Begravningsverksamheten betalar internränta för sina investeringar.

	Utgift (tkr)	Avskrivningstid
Renovering Lagga prästgård, främst tak	2500	30 år
Solceller och batterier	2000	5 år
S:ta Birgitta kyrkby	100	?
Ljudanläggningar, S:t Stefan och Vassunda	185	5 år
Utemiljö Vassunda kyrkskola	788	10 år
Taklyft S:ta Maria gruppboende	70	5 år
Begravningsverksamheten:		
Fler platser askgravplats, Knivsta och Husby-Långhundra	450	10 år
Materialfickor på fyra kyrkogårdar	300	10 år
Traktor	1000	5 år
Redskapsbärare	250	5 år
Trailer	60	5 år
Elbil med dragkrok	350	5 år
Totala investeringar 2024	8053 tkr	

Projekt S:ta Birgitta kyrkby

Under 2015 fick Knivsta pastorat möjlighet att köpa fastigheten Särsta 54:1, Valloxvägen 5, av Åkerman & Lund orgelbyggeri AB. Senare förvärvades även den intilliggande tomten Särsta 54:2, Valloxvägen 3. Planen är att bygga ut S:ta Birgittakyrkan med välbehövliga kompletterande verksamhetslokaler och även kommersiella lokaler i någon form.

För att genomföra detta krävs en ny detaljplan från Knivsta kommun. Detaljplanearbetet på kommunen har dock i princip avstannat. De utgifter Knivsta pastorat har haft för planeringsprocessen har inte kostnadsförts löpande utan konterats som pågående byggnation, en tillgång i balansräkningen, för att senare kostnadsföras som avskrivningar om och när byggnaderna tas i bruk. Det är oklart hur stora utgifter det blir i projektet under 2024. I föreliggande budget beräknas 100 tkr.

Projektet kommer inte att genomföras om inte projektledningen och Kyrkorådet har anledning att tro att satsningen är långsiktigt ekonomiskt lönsam. Om satsningen avbryts och byggnationen inte genomförs så kommer det belopp som balanserats som pågående byggnation skrivas ner och kostnadsföras i sin helhet. I september 2023 uppgår detta belopp till 1750 tkr. Markvärdet, 13 500 tkr, berörs inte av en sådan nedskrivning.

Projekt Lagga prästgård

2022 avyttrade Uppsala stift en fastighet, Knivsta Lagga 1:1, innefattande mark direkt öster om Lagga kyrka. Knivsta pastorat fick möjlighet att köpa fastigheten för 470 tkr, utifrån värdering som jordbruksmark. På fastigheten finns flera äldre byggnader, varav en ägs av Lagga hembygdsförening. I föreliggande budget avsätts medel för renovering av övriga byggnader för framtida bostadsuthyrning.

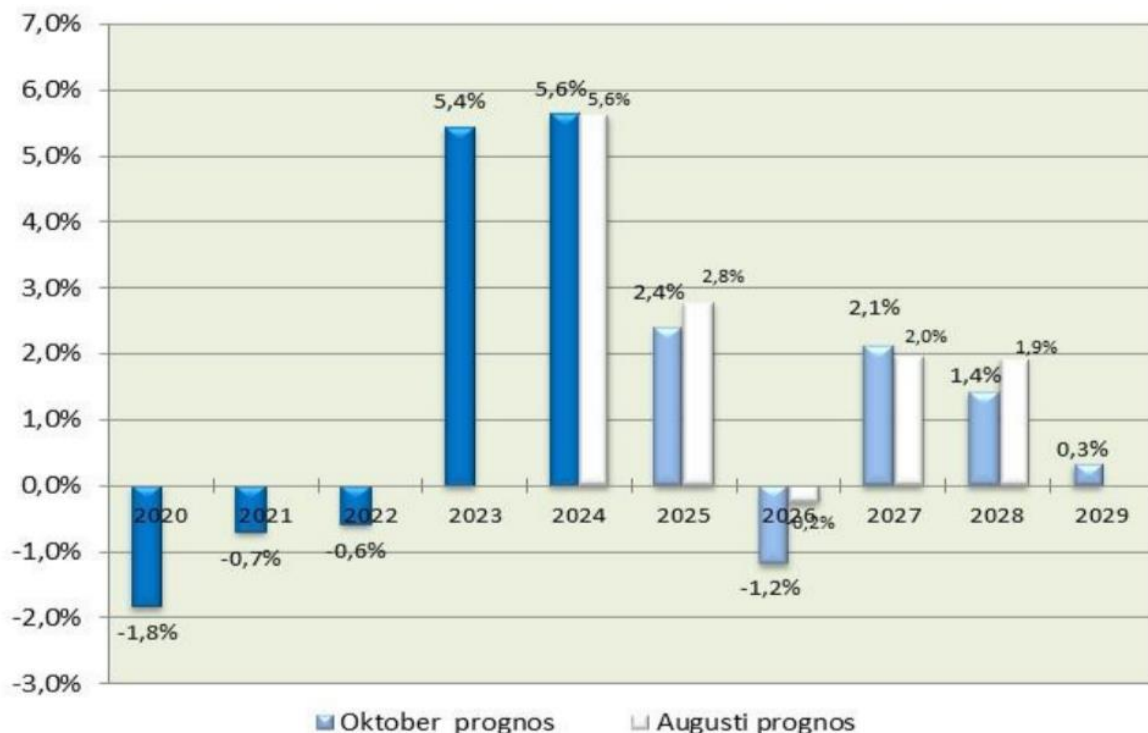
Solceller och batterier

Vintern 2022-2023 installerades solceller på S:ta Maria i Alsike. Tidigare har solceller installerats på Klockargården och vaktmästeriets maskinhall vid S:t Stefans kyrka. Pastoratet undersöker möjligheterna att installera solceller på fler platser, och även komplettera med batterier för att optimera intäkterna.

Kyrkoavgiften, prognos för kommande år

De senaste åren har kyrkoavgiftsintäkten svängt mer från år till år jämfört med tidigare. Det gäller även prognoserna för framtiden; dels visar prognoserna större skillnader mellan åren, dels blir det större ändringar mellan prognoserna. Stor osäkerhet råder kring inflationens och räntornas utveckling, med påverkan på pastoratets kostnader såväl som på kyrkoavgiftsintäkterna, som baseras på medlemmarnas inkomster. Diagram 1 nedan visar hur kyrkoavgifterna förändrats i Svenska kyrkan som helhet sedan 2020 och prognos till och med 2029. (Siffrorna i diagrammet avser för varje år förändring mot året innan.)

Diagram 1 Årlig förändring av intäkten från kyrkoavgift (Kyrkokansliets prognos oktober 2023)

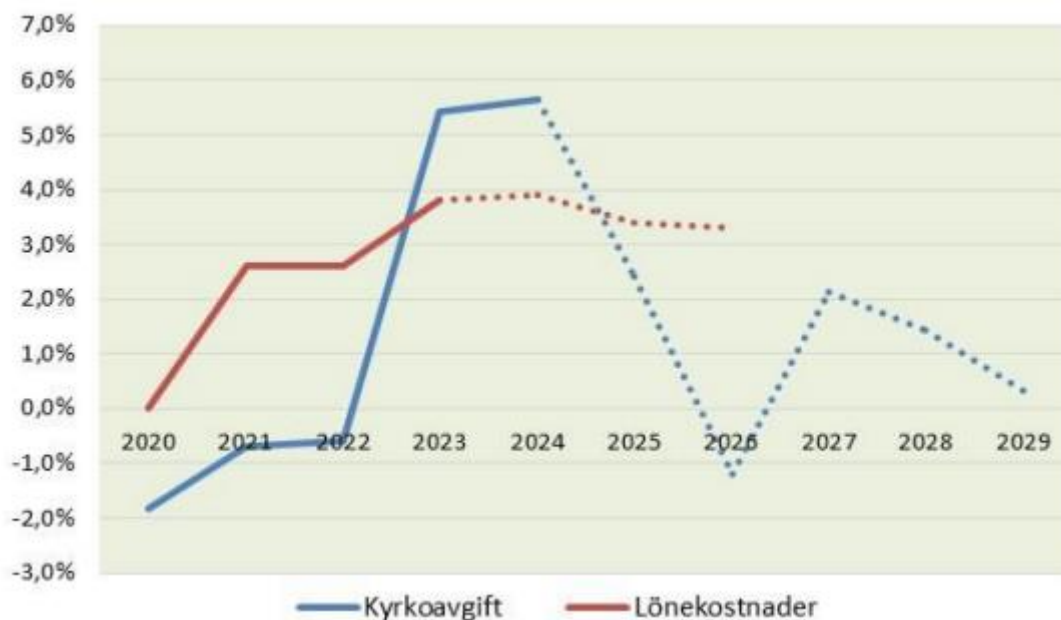


Intäktsförändringen för Knivsta pastorat från kyrkoavgiften har historiskt generellt varit högre än nationellt, men 2022 och 2023 följde inte det mönstret, i stället fick Knivsta ett sämre utfall: 2022: -3,0%, 2023: +2,3%. När nu Knivstas kyrkoavgiftsutveckling 2024, +10%, är dubbelt så hög som riksgenomsnittet, så verkar rikssiffrorna i än mindre grad ge någon ledning i prognoser för Knivsta.

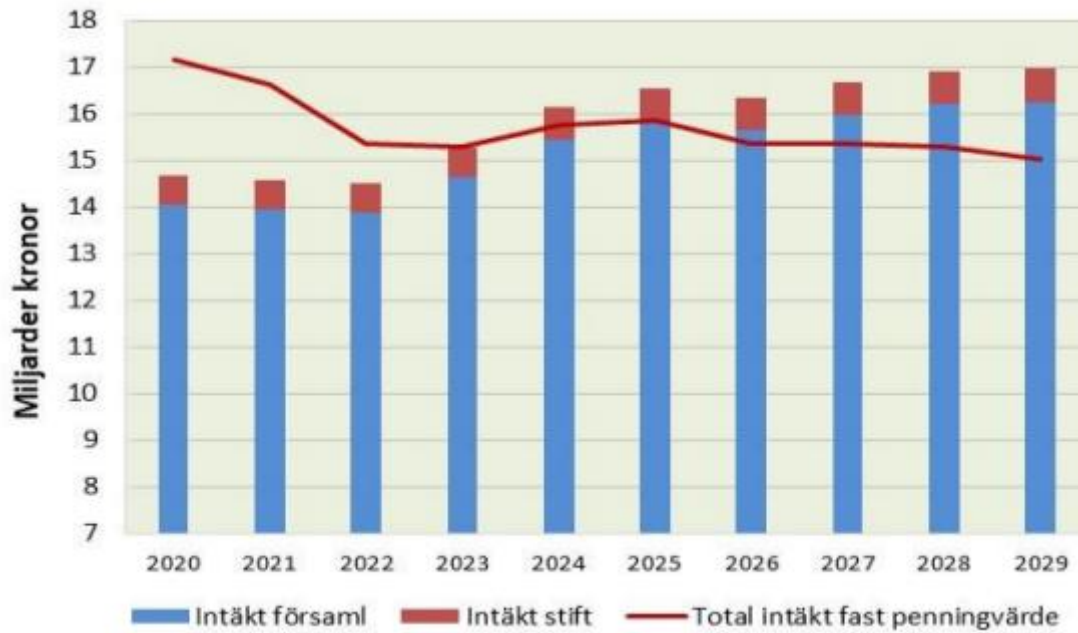
Dock erbjuder Svenska kyrkans nationella nivå även mallar för simuleringar av framtida kyrkoavgiftsintäkter på pastoratsnivå. Dessa simuleringar visar en ökning 2025 på 1,7% och 2026 en minskning med 3,1%. Hur detta påverkar resultatet visas i treårsplanen nedan.

Cirka 60 procent av Svenska kyrkans intäkter utgörs av kyrkoavgiften, samtidigt som personalkostnaderna har motsvarande andel på kostnadssidan. Diagram 2 nedan visar kyrkoavgiftsintäktens förändringstakt jämfört med lönekostnaden per anställd.

Diagram 2 Förändring av kyrkoavgift och lönekostnader för hela Svenska kyrkan (Kyrkokansliets prognos oktober 2023)



En kyrkoavgiftsförändring som ligger högre än lönekostnadsförändringen ger utrymme för att anställa mer personal. Om kyrkoavgiftsförändringen istället ligger lägre än lönekostnadsförändringen uppstår behov att minska personalkostnaderna. Diagrammet visar att Svenska kyrkan på lång sikt bedöms behöva minska personalstyrkan.

Diagram 3 Intäkt från kyrkoavgift för hela Svenska kyrkan (Kyrkokansliets prognos oktober 2023)

Citat från prognosen:

”I diagrammet ovan syns, uttryckt i löpande priser, en stigande trend på intäkten under kommande år om man bortser från utvecklingen 2026. Med anledning av den höga inflationen väntas dock den reala intäktsutvecklingen däremot bli relativt stillastående under prognosperioden. Den reala intäktsnivån år 2029 väntas i denna prognos till och med bli cirka 300 miljoner kronor lägre jämfört med innevarande år. Denna utveckling ställer krav på fortsatta kostnadsanpassningar inom Svenska kyrkan under kommande år.”

Treårsplan 2024 – 2026

Intäkten från kyrkoavgifterna i Knivsta pastorat beräknas öka med 10% 2024 jämfört med 2023. Kyrkoavgiftsintäkten bedöms vidare öka med 1,7% 2025 för att sedan minska med 3,7% 2026.

I övrigt beräknas intäkter och kostnader öka med 2% per år 2025 och 2026, i enlighet med Konjunkturinstitutets prognos i september (för inflationsmättet KPIF), avrundat uppåt. Personalkostnaderna bedöms öka i enlighet med diagram 2 ovan. Avskrivningar och räntor är baserade på investeringar som beskrivs i kassaflödesbudget nedan, samt styrränta 4%.

Belopp i tkr	2024	2025	2026
<u>Intäkter</u>			
Kyrkoavgift inkl ek utjämning	30 724	31 246	30 090
Begravningsverksamheten	11 028	11 320	11 620
Bidrag och gåvor	28 702	29 276	29 862
Uthyrning och övriga intäkter	11 066	11 287	11 513
Interna intäkter	2 682	2 736	2 790
Summa intäkter	84 202	85 866	85 875
<u>Kostnader</u>			
Övriga verksamhetskostnader	- 29 384	- 29 972	- 30 571
Personalkostnader	- 44 610	- 46 127	- 47 603
Avskrivningar	- 5 983	- 6 345	- 6 715
Interna kostnader	- 2 682	- 2 736	- 2 790
Räntor	540	622	742
Resultat	2 083	1 308	- 1 063

Kassaflödesbudget

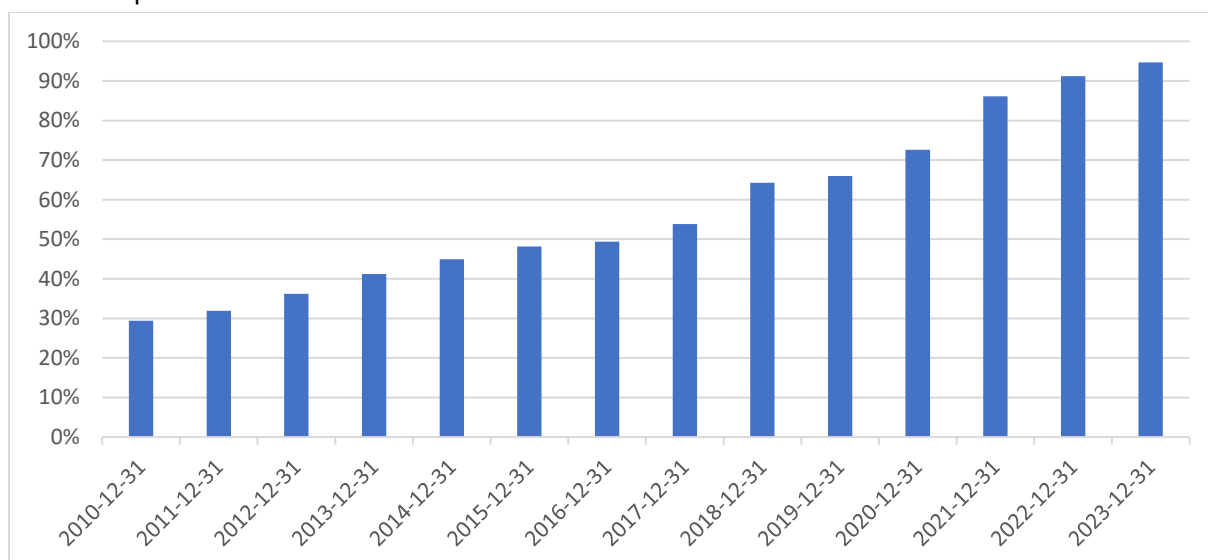
Belopp i tkr	2024	2025	2026
Resultat	2 083	1 308	- 1 063
Avskrivningar	5 983	6 345	6 715
Minskning av fordran på begvsh	660		
Investeringar	- 8 053	- 3 624	- 3 697
Årets kassaflöde	673	4 029	2 838
Likvida medel vid årets början	12 859	13 532	17 561
Likvida medel vid årets slut	13 532	17 561	19 517
Likvida medel för löpande verksamhet	- 5 000	- 5 170	- 5 335
Överlikviditet	8 532	12 391	14 181

”Investeringar” 2025 och 2026 i kassaflödesbudgeten ovan är enbart investeringar av underhållskaraktär, för att fördela kostnader mellan åren. Överlikviditet kan betraktas som utrymme för investeringar för framtida avkastning.

Balansbudget

Belopp i tkr	Prognos 2023-12-31	Budget 2024-12-31	Budget 2025-12-31	Budget 2026-12-31
TILLGÅNGAR				
Materiella anläggningstillg.	116 651	118 721	116 000	112 982
Fordran begravnings-vsh	660	-	-	-
Övriga fordringar	1350	1350	1350	1350
Kassa och bank	12 859	13 532	17 561	19 517
Summa tillgångar	131 520	133 603	134 911	133 848
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Balanserat resultat	119 970	124 520	126 603	127 911
Årets resultat	4 550	2 083	1 308	- 1 063
Summa eget kapital	124 520	126 603	127 911	126 848
Skulder (semester, pensioner, sociala avgifter)	7000	7000	7000	7000
Summa eget kapital och skulder	131 520	133 603	134 911	133 848
Soliditet	95%	95%	95%	95%

Soliditet: Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen). Diagrammet nedan visar hur Knivsta pastorats soliditet förändrats de senaste 13 åren, sedan S:ta Maria Alsike byggdes.

Soliditet per år**Målsatt kapital**

Föreliggande budget beräknas inte riskera att medföra att pastoratets egna kapital sjunker under det målsatta kapitalet, 56 650 tkr.

Begravningsverksamhetens särredovisning

Belopp i tkr	Budget 2024
<u>Intäkter</u>	
Äskad begravningsavgift	10 810
Övriga intäkter	27
Summa intäkter	10 837
<u>Kostnader</u>	
Personalkostnader i begravningsverksamheten	-3 532
Personalkostnader, fördelade	- 1 500
Övriga kostnader i begravningsverksamheten	- 4 315
Övriga kostnader, fördelade	- 250
Avskrivningar	- 1091
Räntekostnader	- 150
Summa kostnader	- 10 837
Resultat	0